

Adnan TÜRKDAMAR / Hukuk Müşaviri

Yapısal Reformlar, Kanun Hükmünde Kararnamelerle Devam Ediyor

- 61.Hükümet Programı ve Orta Vadeli Program'da Reformlara Devam,
- 2011 İlerleme Raporunda Reformlara Övgü.

Ülkemizde seksenli yıllarda başlayan yapısal reform rüzgarı tüm hızıyla sürmektedir. Referandumla getirilen yeniliklerden sonra Anayasa değişikliği tartışmaları komisyon üyelerinin seçilmesiyle somutlaşmışken; Türk İdare Sisteminde ilk kez Bakan Yardımcılığı getirilmekte, Devlet Bakanlıkları kaldırılmakta, Başbakan Yardımcılığı yasal dayanağa kavuşturulmaktadır.

Bu makalede bu gelişmelerin yasal dayanaklarını, Bakanlık yapılarındaki personel, örgütlenme ve politika değişikliklerini, Başbakan Yardımcıları ve Bakan Yardımcılarının görevlerini, kaldırılan, yenilenen ve yeni kurulan birimler ve son olarak Bakanlıkların teşkilat ve görevlerini değiştiren Kanun Hükmünde Ka-

rarnamelerin ortak özelliklerini ve kamu yönetimine getirilen yenilikleri incelemeye çalışacağım.

Bu çalışma, derinlemesine ve çok detaylı olmadığından amacımız öncelikle Mülki İdare Amirlerinin ve tüm okurların dikkatlerini yapısal reformların üzerine çekmek ve bu alanda akademisyenler başta olmak üzere sözü olanlara kapı aralamaktır. Özlük haklarıyla ilgili düzenlemeler başka makalelerin konusu olarak değerlendirilmiş ve o alana girilmemiştir.

Öncelikle incelememiz gereken 06/04/2011 tarihinde T.B.M.M'de kabul edilip 03/05/2011 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 6223 sayılı Kamu Hizmetlerinin Düzenli, Etkin ve Verimli Bir Şekilde Yürütülmesini Sağlamak Üzere Kamu Kurum Ve

Umarım yapısal reformlarla özel sektörün, uzmanların, sivil toplumun, akademisyenlerin, meslek örgütlerinin dinamizmini içerisine alan kamu yönetimi daha kaliteli, daha adil, daha hakkaniyetli, daha bilimsel yapıya kavuşur ve bilim, kültür, sanat, teknoloji, güven, istikrar, adalet, nezaket, merhamet, iyilik, medeniyet ve mutluluk üretir.

Kuruluşlarının Teşkilat, Görev Ve Yetkileri İle Kamu Görevlilerine İlişkin Konularda Yetki Kanunu'dur.

Kanununun amacı şöyledir: Kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin ve verimli yürütülmesini sağlamak üzere Kamu hizmetlerinin bakanlıklar arası dağılımını yeniden belirlemek; Kamu görevlilerinin çalışmalarında etkinliği sağlamak üzere, bunların atanma, nakil, görevlendirme, seçilme, terfi, yükselme, görevden ayrılma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına ilişkin düzenlemelerde bulunmak üzere Bakanlar kuruluna K.H.K çıkarma yetkisi vermektir.

Kanununkapsamı ise:Bu Kanuna göre çıkarılacak K.H.K'ler Kamu hizmetlerinin Bakanlıklarasındaki dağılımının yeniden belirlenmesine ilişkin olarak 657,2828, 3046, 3056, 3143, 3289, 4059, 4856, 5251, 5256,5263sayılı kanunlarda ve 180, 190, 217, 375, 441, 485, 540, 571 sayılı K.H.K'lerde ve diğer Kanun ve K.H.K'lerin görev, yetki, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatlanma esasları, kadrolar, bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşların bağlılık ve ilgilerine ilişkin hükümlerinde yapılacak düzenlemeleri; Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen memurlar, işçiler, sözleşmeli personel ile diğer kamu görevlilerinin atanma, nakil, görevlendirilme, seçilme, terfi, yükselme, görevden alınma ve emekliye sevk edilme usul ve esaslarına ilişkin olarak 657, 926,2451,2477, 2914,sayılı Kanunlardave 399 ve 233 sayılı K.HK.'lerde yapılacak değişiklik ve düzenlemeleri kapsar.6 ay olan yetki süresi 03/11/2011tarihinde dolmuştur.

Yetki Kanununun T.BM.M' de kabulünden iki ay, Resmi Gazetede ya-

yındandıktan bir ay sonra K.H.K'ler yayınlanmaya başlamıştır. Bazı Bakanlıkların kaldırılması, yeni Bakanlıkların kurulması, bazı Bakanlıkların birleştirilmesi sonucunu doğuran KHK'ler,08.06.2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazetenin mükerres sayısında yayınlanmıştır.

633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 634 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 636 sayılı Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 638 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 642 sayılı Doğu Anadolu Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıklarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 643 sayılı 3046 Kanun ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair K.H.K yayınlanmıştır.

10/07/2011 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 646 sayılı Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının Kurulması Amacıyla Bazı Kanun Ve K.H.K'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair K.H.K ile Maliye Bakanlığına bağlı hesap uzmanları, maliye müfettişleri ve vergi denetmenleri "vergi müfettişi" adıyla birleştirilmiştir.

Daha sonra 17 Ağustos 2011 tarihli Resmi Gazetede 648 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K ile Bazı K.H.K'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair K.H.K yayınlanmış ve Çevre, Orman ve Su Bakanlığı ikiye ayrılarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı adıyla iki ayrı Bakanlık kurulmuştur.

Aynı Resmi Gazetede 649 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K ile Bazı K.H.K'lerde değişiklik yapılması Hakkında K.H.K yayınlanmıştır. 26 Ağustos 2011 sayılı Resmi Gazetede 650 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K'nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında K.H.K yayınlanmıştır. 27 Ağustos 2011 sayılı Resmi Gazetede 651 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri K.H.K ile Bazı K.H.K'lerde Değişiklik Yapılması Hakkında K.H.K; 14 Eylül 2011 sayılı Resmi Gazetede 652 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K yayınlanmıştır.

17 Eylül 2011 tarihli Resmi Gazetede 653 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K İle Bazı K.H.K'lerde değişiklik Yapılması Hakkında K.H.K yayınlanmıştır.

02 Kasım 2011 tarihli Resmi Gazetede 656 sayılı Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 657 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K ile Bazı Kanun Ve K.H.K'lerdeVe Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında K.H.K, 658 sayılı Türkiye Su Enstitüsünün Kuruluş ve Görevleri

Hakkında K.H.K, 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamında Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin K.H.K, 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, Aynı tarihli mukarrer resmi gazetede ise 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K yayınlanmıştır.

03 Kasım 2011 tarihli Resmi Gazetede 661 sayılı Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K ile Bazı Kanun ve K.H.K' lerde Değişiklik Yapılmasına Dair K.H.K, 662 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K ile Bazı K.H.K'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair K.H.K, 663 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 664 sayılı Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K, 665 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında K.H.K ile bazı Kanun ve K.H.K'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair K.H.K yayınlanmıştır.

Bu K.H.K' lerle Getirilen Yenilikler:

1)Devlet Bakanlıkları, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı kaldırılmıştır.

2) Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı,

Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Orman Ve Su İşleri Bakanlığı, Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Gümrük Ve Ticaret Bakanlığı, Gençlik Ve Spor Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığının kurulmuştur.

Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığının teşkilat, personel ve politikalarıyla ilgili değişiklik yapılmıştır.

3) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Genel Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğü, Milli Prodüktivite Merkezi, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, Deniz Ulaştırması Genel Müdürlüğü, Kara Ulaştırması Genel Müdürlüğü, Gemi İnşa Ve Tersaneler Genel Müdürlüğü, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, Elektrik İşleri Etüt İdaresi Başkanlığı kaldırılmıştır.

4) Yeni kurulanlar: Kamu Gözetimi, Muhasebe Ve Denetim Standartları Kurumu, Başbakanlık'ta Ekonomik, Sosyal Ve Kültürel İşler Başkanlığı, Sektörel İzleme Ve Değerlendirme Birimi; Aile Sosyal Politikalar Bakanlığında bağlı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü, Şehit Yakınları ve Gaziler Dairesi Baş-

kanlığı; Çevre ve Şehircilik Bakanlığında bağlı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma Gn. Md. Ve Orman Harita ve Uzaktan Algılama Daire Başkanlığı; Orman Ve Su İşleri Bakanlığında bağlı Su Yönetimi Genel Müdürlüğü, Türkiye Su Enstitüsü; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında bağlı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü; Gümrük ve Ticaret Bakanlığında bağlı Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü; Kalkınma Bakanlığında bağlı Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu ve Bölgesel Gelişme Komitesi; Doğu Anadolu Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Konya Ovası Bölge İdaresi Başkanlığı; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında bağlı Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü ve Verimlilik Genel Müdürlüğü; Ulaştırma, Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığında Bağlı olarak Karayolları Düzenleme Genel Müdürlüğü, Demiryolları Düzenleme Genel Müdürlüğü, Deniz Ve İç Sular Düzenleme Genel Müdürlüğü, Havacılık Ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığında bağlı Yüksek Sağlık Şurası, Tıpta Uzmanlık Kurulu, Sağlık Politikaları Kurulu, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Türkiye İlaç Ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu, Kamu Hastane Birlikleri, Sağlık Serbest Bölgeleri; Sağlık Hizmetleri, Acil Sağlık Hizmetleri, Sağlığın Geliştirilmesi, Sağlık Bilgi Sistemleri, Sağlık Araştırmaları, Sağlık Yatırımları Genel Müdürlükleri; Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü, Nükleer Enerji Daire Başkanlığı kurulmuştur.

5)Yeni kurulan BakanlıklardaTeftiş Kurullarıyla ilgili bir standart olmadığı görülmektedir. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında “Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı” kurulmuş; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında “Denetim Hizmetleri Başkanlığı” kurulmuş ve görevleri arasına “yol gösterecek plan ve programlar oluşturmak ve rehberlik etmek” konusu da eklenmiştir. Ulaştırma, Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığında Bakanlığında “Denetim Hizmetleri Başkanlığı” Sağlık Bakanlığında “Denetim Hizmetleri Başkanlığı” kurulmuştur. Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Avrupa Bakanlığında ise Teftiş ve denetim birimi öngörülmemiştir.

6) Daha önce Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatında yer alan sosyal hizmet kuruluşları (Huzurevleri, kreşler, sığınma evleri, çocuk yuvaları, rehabilitasyon merkezleri, yurtlar) İl özel idarelerine devredilmesi öngörülmüştür. Yerleşme devam etmektedir.

7) İ.M.K.B, Sayıştay, Danıştay, TÜBİTAK, Hazine Müsteşarlığı,TÜBA, D.S.İ, Devlet Personel Başkanlığı, T.Ü.İ.K,Yurtdışı Türkler ve Akra-ba Topluluklar Başkanlığı, T.S.E, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, AFAD,EXPO 2020 İzmir Yönlendirme Kurulu, İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık Ve Düzenleme Kurulu, Atatürk Kültür, Dil Ve Tarih Yüksek Kurulu, S.G.K, Kamu İhale Kurumu ve Kurulu, Rekabet Kurumu ve Kurulu, TOKİ, YÖK ve Türkiye İş Kurumunun yapılarında değişiklikler yapılmıştır.

Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığında Teftiş Kurulu kaldırılarak Türkiye

İş Kurumu Teftiş Kurulu ile birleştirilmektedir.Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünün adı Kültür Varlıklarını Koruma Müdürlüğü olarak, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün adı Meteoroloji Genel Müdürlüğü olarak, Türk İşbirliği Ve Kalkınma İdaresi Başkanlığının adı Türk İşbirliği Ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı olarak değiştirilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığında otuz dört olan Genel Müdürlük sayısı on ikiye indirilmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığının yapısı kısmen değiştirilmiştir. İçişleri Bakanlığında bağlı olan Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Daire Başkanlığı ve Bilgi İşlem Daire Başkanlığı yasal dayanağa kavuşmuştur.

8) Başbakan Yardımcılarının sayısı ve görev tanımları açıklığa kavuşturulmuştur. 643 sayılı K.H.K'nin 1. Maddesi Başbakan Yardımcılarını şu şekilde tanımlamaktadır:“Başbakana yardım etmek ve Bakanlar Kurulunda eşgüdüm sağlamak üzere Hükümetin oluşumu ve genel siyasetin yürütülmesinin gerektirdiği sayıda Bakan, Başbakan Yardımcısı olarak görevlendirilebilir.

Ayrıca Başbakana yardım etmek ve Başbakan tarafından verilen görevleri yerine getirmek, Bakanlar Kurulunda koordinasyonu sağlamak, özel önem ve öncelik taşıyan konularda tecrübe ve bilgilerinden istifade edilmek amacıyla Başbakanın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile Başbakan Yardımcısı ünvanıyla ve sayısı beşi geçmemek üzere bakan görevlendirilebilir.”

9) Türk İdare Sisteminde ilk defa Bakan Yardımcılığı getirilmiştir. 3046 sayılı Kanunda değişiklik yapan 643 sayılı K.H.K 'nin 3. Mad-

desi Bakan Yardımcılarını şu şekilde tanımlamaktadır:“Bakana bağlı olarak Bakana ve Bakanlığa verilen görevlerin yerine getirilmesinde Bakana yardımcı olmak üzere Bakan Yardımcısı atanabilir. Bakan Yardımcıları bu görevin yerine getirilmesinden Bakana karşı sorumludur. Bakan Yardımcıları Hükümetin görev süresiyle sınırlı olarak görev yapar; Hükümetin görevi sona erdiğinde, Bakan Yardımcılarının görevi de sona erer. Bakan Yardımcıları Hükümetin görev süresi dolmadan da görevden alınabilir.”

Yukardaki hükümle birlikte Türk İdare sisteminde ilk defa getirilen Bakan Yardımcılığı doğal olarak çeşitli endişe ve kaygıları beraberinde getirmiştir. Özellikle koalisyon dönemlerinde Bakan, Bakan Yardımcısı ve Müsteşar arasında çatışma çıkma ihtimali ve Bakan yardımcısının ilgili Bakanlık bürokrasisindeki konumu, Bakanla anlaşamadığı zamanlarda tecrübeli bürokratların bu işi istismar etme yoluna gidip gitmeyeceği, bakan yardımcısının ne tür işlerle uğraşacağı gibi hususlar bu kaygılara örnek gösterilebilir. Bu tip kaygıları giderici mevzuat çıkarılmalıdır.

Günümüze kadar Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Aile Ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı, Orman Ve Su İşleri Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı,AB Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Kültür ve Turizm BakanlığındaBakan Yardımcısı atanmış olup diğer Bakanlıklara da atanması beklenmektedir.

10) Gerek yeni Bakanlıklarda gerek Bakanlık birleştirmelerinde müsteşar dahil tüm personelin sözleşmeli çalışabileceği hükmü getirilmiştir. Bu hüküm "Bakanlıkta Müsteşar, Müsteşar yardımcısı, Başkan, Bakanlık Müşaviri, Kurul Başkanı, Rehberlik ve Denetim Başkanı, Strateji Geliştirme Başkanı, 1.Hukuk Müşaviri, Hukuk Müşaviri, Genel Müdür, Genel Müdür Yard., Daire Başkanı, Özel Kalem Müdürü, Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri, uzman, uzman yardımcısı..... kadrolarına atananlar, kadroları karşılık gösterilmek suretiyle, 657 sayılı Kanun ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın sözleşmeli çalıştırılabilir." Şeklinde yer almıştır. Maddenin devamı özlük haklarını, ikramiye ve teşvik ikramiyesi ve fazla çalışma ücreti verilebileceğini hükme bağlamaktadır.

Bu hüküm Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Avrupa Birliği Bakanlığında "sözleşmeli personel", Ekonomi Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığında "mali haklar", Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su Bakanlığında "sözleşmeli personel çalıştırılması", Milli Eğitim Bakanlığında "sözleşmeli personel ve ek ödeme" başlıkları altında yer almıştır.

Yukardaki sözleşmeli çalıştırılabilme hükmü Gençlik ve Spor Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığında yer almamıştır.

11) Hukuk müşavirlerinin avukatlardan temin yoluna gidileceği "gerekli hallerde dava takip işleri hazine avukatları aracılığıyla veya ihtiyaç duyulması halinde Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçeve-

sinde doğrudan temin usulü ile avukatlar veya avukatlık ortaklıkları ile yapılacak avukatlık sözleşmeleri ile yürütüleceği" hükme bağlanmıştır. Ayrıca daha önce Maliye Bakanlığınca bakılmakta olan davalar her Bakanlığın kendi müşavirliklerine devredilmektedir.

12) Adli ve İdari uyuşmazlıklarda ilk defa sulh yoluna gidilebileceği hükmü getirilmiştir. Böylece gerek idarelerin kendi aralarında gerek vatandaş ile idare arasında çıkan uyuşmazlıklarda adli veya idari yarıya gitmeden önce sulh yoluyla anlaşma çözüm olarak getirilmektedir. Böylece belki de mahkemelerin iş yükü azaltılmaya ve hukuk hizmetlerinin etkili, etkin, süratli, usul ekonomisine uygun en az masrafla görülmesi amacı güdülmüştür.

13) Yöneticilerin Sorumluluğu başlığı altında Bakanlığın her kademedeki yöneticilerine görevlerini performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uygun olarak yürütme sorumluluğu getirilmiştir.

14) Yeni kurulan her Bakanlıkta "çalışma grupları" oluşturulabileceği "Bakanlık, görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışmalarda bulunmak üzere diğer Bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanların katılımıyla geçici çalışma grupları oluşturulabilir." Şeklinde ifade edilmiştir. Ayrıca piyasaya etüd, proje ve araştırma yaptırılabilmesi hükmü getirilmiştir.

15) Her Bakanlıkta o bakanlığın adıyla anılan gıda, tarım ve hayvancılık uzmanı, gümrük ve ticaret uzmanı, planlama uzmanı, mali hizmetler uzmanı, Avrupa Birliği uzmanı, gençlik ve spor uzmanı, dış

ticaret uzmanı, ihracatı geliştirme uzmanı, çevre orman ve şehircilik uzmanı, aile ve sosyal politikalar uzmanı gibi uzmanlıklar ihdas edilerek kariyer sisteminden uzmanlık sistemine geçiş olmaktadır.

16) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında merkez ve taşra, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında merkez ve taşra, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında merkez ve taşra, Orman ve Su İşleri Bakanlığında merkez ve taşra, Avrupa Birliği Bakanlığında merkez ve yurtdışı, Ekonomi Bakanlığında merkez, taşra ve yurtdışı, , Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında merkez, taşra ve yurtdışı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığında Merkez, taşra ve yurtdışı, Milli Eğitim Bakanlığında merkez, taşra ve yurtdışı, Kalkınma Bakanlığında merkez ve yurt dışı, Gençlik ve Spor Bakanlığında merkez, Ulaştırma, Denizcilik, Haberleşme Bakanlığında merkez ve taşra, Sağlık Bakanlığında merkez ve taşra teşkilatlarından oluşmaktadır.

Hakim ve savcılarının yurt dışı eğitimleri ve uluslararası mahkemelerde görev almaları konuları, azınlıklara mülklerinin iadesi; memurlara ofis, büro ve muayenehane açma yasağı, yabancı sağlık personeline çalışma izni; mera, yayla, kışlakların yapılaşmaya açılması; köy yerleşim yerlerinde yapılaşma gibi çok farklı konular da sayılan K.H.K'lerde yer almıştır

17) Kamu personel rejiminde ise kıdem ve kadro sisteminden personelde sözleşmelilik, uzmanlık, esneklik, kariyer ve liyakat sistemine geçilmesi, Bakanlıktaki tüm amirlere performans ölçütlerine ve hizmet kalite standartlarına uyma sorumluluğu getirilmesi, sivil toplum örgütleriyle çalışma grupları oluşturularak yönetim yapılması,

etüd, proje ve işlerin piyasadan temini yoluna gidilmesi, sosyal hizmet kuruluşlarının tamamının il özel idarelerine devredilerek yerelleşmenin sağlanmasıidare sistemimize getirilen yeniliklerdir.

Daha önce kurulan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu başkanlığında kısmen getirilmiş olan bu yeniliklerin getiri ve götürüleri akademik dünyada yeterince tartışılmış mıdır? Neo-liberalizmin verimlilik, karlılık, müşteri odaklılık, yönetim, kamu hizmetlerinin ticarileşmesi, personelde uzmanlık, sözleşmelilik, esneklik kavramlarının hayata geçirilişi akademik, bürokratik ve politik dünyada hak ettiği sesi getirmiş midir? Sosyal devlet anlayışı yerini “piyasa şartları” na mı bırakmaktadır?

Bu soruların cevabı Tarım Bakanlığının 441 sayılı ilk Teşkilat K.H.K’sindetohum ve fide yetiştirmekten, makine üretimine ve gübre sağlamaya; laboratuvar kurmak ve işletmekten örnek çiftçi yetiştirmeye; zeytinlik ihya etmekten, halkın beslenmesini sağlamaya kadar her alanda çiftçinin, köylünün, hayvan yetiştiricisinin yanında, yardımcısı, destekçisi ve rehberi olarak gördüğümüz Devleti 639 sayılı KHK’deki diliyle ise “performans ölçütlerini belirlemek, komisyonlar oluşturabilmek, çalışma esaslarını belirlemek, tedbirler almak, çalışmalar yapmak, ruhsatlandırma, risk yönetimi, bilgi sistemi kurmak, kooperatif kurulmasına izin vermek, yetkilendirme, izleme, denetleme, bilimsel araştırmalar yapmak” gibi kelimelerle tamamen izleyen, denetleyen, izin veren, esaslar belirleyen bir konuma dönüştüğünü görmekteyiz.

Ulaştırma, Haberleşme Ve Denizcilik Bakanlığında Karayolları, Demir-

yolları Ve İç Sular Düzenleme Genel Müdürlükleri kurulmasını, Sağlık Bakanlığında Hastane Birlikleri ve Sağlık Serbest Bölgelerini Düzenleyici Devlet anlayışının yansımaları olarak görebiliriz.

İncelediğimiz K.H.K’lerin hepsinde ifadesini bulan “kamu hizmetlerinin düzenli, süratli, etkin, verimli ve ekonomik yürütülmesi”, “çağdaş kamu yönetimi anlayışı”, “standardizasyon”, “yönetişim”, “performans kriterleri”, “hizmet kalite ve standartları”, “evrensel değer ve standartlar”, “personelde uzmanlık, esneklik, sözleşmelilik”, “piyasaya etüd, proje ve iş yaptırmak” “kamu hizmetlerinin ticarileşmesi”, “yerelleşme” kavramları Neo-liberalizm terminolojisidir ve yönetim bilimi ve siyaset bilimi okuyanların çok iyi bildikleri bir anlayışı işaret etmektedir.

61.Hükümet Programındamerkezi idare reformlarına ağırlık verileceği, merkezi idare reformlarında temel ilkenin merkezin görev ve yetkilerini tarif etmek, kalan bütün konularda yerel yönetimleri yetkilendirmek olduğu yerel yönetimlerin güçlendirilip merkezi idarenin strateji geliştirme, standart koyma, izleme ve denetleme fonksiyonlarının güçlendirileceği vurgulanmıştır. Kamu hizmet sunumunda ise performans denetimi, kamu-özel ortaklığı, stratejik planlama, hesap verebilirlik, vatan-daşa en yakın yerin tercih edilmesi, e-devlet hizmetlerinin yaygınlaştırılması, beyanın esas alınması öncelikler olarak sıralanmıştır.

Orta Vadeli Programdaekonominin rekabet gücü, kamu harcamalarında etkinlik, iyi yönetim, devlet yardımları, eğitim sistemi, yargı sistemi, vergi sistemi, kayıt dışılık, yerel yönetimler ve bölgesel gelişme alanlarındaki yapısal dönüşümün

devam ettirilmesinin programın temel öncelikleri arasında yer aldığı vurgulanmıştır.

2011 İlerleme Raporunda Kamu Yönetimi başlığı altında Kamu Denetçiliği Kanun Tasarısının Meclise sunulması, Sayıştay’a dış denetim yetkisi verilmesi, D.M.K’nunda yapılan değişiklikler, Kamu kurumlarının stratejik plan hazırlamaları, şeffaflık ve hesap verebilirliğin artırılması amacıyla e-devlet uygulamalarına devam edilmesi ve Düzenleyici Etki Analizi rehberine uyulmasından ilereleme olarak bahsedilmektedir.

Keşke yakın tarihimizde sisteme müdahale olmadan hayatın doğal akışı içerisinde kamu yönetimi, siyaset kurumu, yargı kendisini ihtiyaçlar ölçüsünde ve çağa uygun olarak yenilese de İç ve dış müdahalelerle durdurulan Nuri Demirağ’ın yerli uçağı, Devrim otomobili, nükleer santralimiz ve uydumuz gibi demokrasimiz de inkıtaya uğramasa idi. Kurum ve kuruluşlarımız sadece ve sadece kendi işiyle meşgul olup üniversitemiz ve tübitak bilim, tarım hibrit üretse, THK pilot yetiştirse, TSK güvenlik sağlasa, belediyeler şehirleri güzelleştirse, sendika emekçinin sorunlarına yoğunlaşsa, medya habercilik yapsa idi. Et Balık, Sümerbank, Demiryolları hiç hız kesmeden modernleşerek devam etse idi.

Umarım yukarda anlatılan yapısal reformlarla özel sektörün, uzmanların, sivil toplumun, akademisyenlerin, meslek örgütlerinin dinamizmini içerisine alan Kamu Yönetimi daha kaliteli, daha adil, daha hakkaniyetli, daha bilimsel yapıya kavuşur ve bilim, kültür, sanat, teknoloji, güven, istikrar, adalet, nezaket, merhamet, iyilik, medeniyet ve mutluluküretir.